

Reactie van het Register Belastingadviseurs (RB) op het ter consultatie voorgelegde concept ‘van enkele wijzigingen van specifieke renteaftrekbeperingen in de Wet Vpb 1969’

Het RB heeft met belangstelling kennisgenomen van het ter consultatie voorgelegde concept ‘van enkele wijzigingen van specifieke renteaftrekbeperingen in de Wet Vpb 1969’. Vooraf merkt het RB op dat het een goede ontwikkeling is dat regelmatig regelingen ter consultatie worden voorgelegd, zodat partijen daarop kunnen reageren. Zo ook bij de huidige internetconsultatie inzake enkele wijzigingen van specifieke renteaftrekbeperingen in de Wet Vpb 1969. Het RB spreekt zijn waardering uit voor deze werkwijze en hoopt dat deze ook in de toekomst wordt gehanteerd.

In het kader van de huidige internetconsultatie heeft het RB begrip voor de overwegingen om te komen tot wijzigingen van de in de consultatie genoemde specifieke renteaftrekbeperingen. Desondanks geeft de conceptregeling aanleiding tot het maken van enkele opmerkingen.

Algemeen

Moment consultatie

Het RB constateert allereerst dat het concept van de wijzigingen op 20 juni 2016 is geplaatst op www.internetconsultatie.nl. Het RB wijst erop dat de EU-lidstaten op dezelfde datum politieke overeenstemming hebben bereikt over een anti-ontgaansrichtlijn, op 17 juni 2016 was overigens al een voorlopig akkoord gesloten. Deze richtlijn is een van de uitkomsten van een al op 28 januari 2016 door de Europese Commissie voorgesteld pakket maatregelen. In dat voorstel voor de ‘Anti Tax Avoidance Directive’ werd conform de BEPS-uitkomsten, een generieke renteaftrekbepering voorgesteld. Het RB vraagt zich af wat de status is van het ter consultatie voorgelegde concept, meer specifiek wat de verhouding is tot de anti-ontgaansrichtlijn. De richtlijn moet in de verschillende EU-lidstaten worden vertaald in wetgeving. Mogelijk volgt hier uit dat de aanpassingen van artikel 10a Vpb en artikel 15ad Vpb zoals in de huidige voorstellen onvoldoende of juist te vergaand zijn. Het RB raadt daarom aan om een nadere toelichting te geven op de verhouding tot de richtlijn.

Het RB plaatst daarnaast vraagtekens bij het moment dat het concept ter consultatie is voorgelegd. Uit de algemene tekst op www.internetconsultatie.nl volgt expliciet dat de ontwerp-wetwijzigingen onderdeel moeten gaan uitmaken van het pakket Belastingplan 2017. Het RB vraagt zich af in hoeverre de reacties die tot en met 18 juli 2016 op www.internetconsultatie.nl (kunnen) worden geplaatst, nog kunnen/zullen worden meegenomen bij eventuele aanpassingen die wellicht moeten worden aangebracht aan de huidige voorstellen. Immers, het tijdsbestek tot Prinsjesdag 2016 is kort. Het heeft dan ook de voorkeur om meer tijd te nemen voor een adequate beoordeling van de geplaatste reacties om vervolgens de benodigde aanpassingen aan te brengen aan de conceptregeling. Daarmee kan een degelijke conceptregeling aan de Tweede Kamer worden voorgelegd, waarmee wordt voorkomen dat tijdens de behandeling door de Tweede Kamer opnieuw veel commentaar wordt geleverd.

Reikwijdte consultatie

Het RB merkt tenslotte op dat in paragraaf 4.2 van de initiatiefnota 'Private equity: einde aan de excessen' (Kamerstuknummer 34 267, nr. 2) aandacht is gevraagd voor de toepassing en wijziging van artikel 15ad Vpb. In het ter consultatie voorgelegde concept wordt hier gevolg aan gegeven. Wijzigingen van artikel 10a Vpb zijn niet aan de orde gekomen in de initiatiefnota en waren dan ook niet beoogd. Het bevreemdt het RB dan ook dat bij het voorstel tot wijziging van artikel 15ad Vpb ook direct een wijziging van artikel 10a Vpb wordt voorgesteld. Het RB is van mening dat de eventuele wijzigingen van de Vpb en het consultatiedocument, met de initiatiefnota als grondslag, enkel betrekking moeten hebben op de wijziging van artikel 15ad Vpb.

Artikel 10a Vpb

Uitzonderingsbepaling

Zoals hiervoor al aangegeven, werd in de initiatiefnota aandacht gevraagd voor wijziging van artikel 15ad Vpb. In het kader van artikel 15ad Vpb geldt (in lid 2) een drempel van € 1.000.000 aan renten, waarmee het MKB wordt ontzien. Zoals hiervoor ook is geconstateerd, is de consultatie echter breder opgezet en ziet deze daarom niet enkel op artikel 15ad Vpb. Er wordt immers ook een wijziging van artikel 10a Vpb voorgesteld. Zo bezien, lijkt het ook voor de toepassing van artikel 10a Vpb verstandig om het MKB te ontzien middels een uitzonderingsbepaling (in plaats van de tegenbewijsregeling die thans in lid 3 is opgenomen). Een uitzonderingsbepaling leidt ten opzichte

van een tegenbewijsregeling tot minder discussies van belastingplichtigen met de Belastingdienst, met als gevolg een afname van het aantal gerechtelijke procedures. Met andere woorden, de administratieve lasten voor de Belastingdienst, het MKB en de rechterlijke macht nemen daardoor af.

Noodzaak wijziging

Het RB vraagt zich overigens af of het nodig is om nieuwe bepalingen in het leven te roepen die zien op de wijzigingen. Het RB vraagt zich namelijk af of er niet al voldoende mogelijkheden voorhanden zijn om eventueel misbruik aan te pakken. Immers, de Belastingdienst kan in voorkomende gevallen uiteraard al stellen dat er sprake is van *fraus legis*. Meer specifiek, de Hoge Raad heeft in het verleden ook geoordeeld dat er zelfs in het geval dat een situatie onder artikel 10a Vpb valt, er sprake kan zijn van *fraus legis*. Het is dan ook de vraag of een aanpassing van de regels nodig is.

Onduidelijkheid reikwijdte 'samenwerkende groep'

Het RB benadrukt dat thans onduidelijk is wat de reikwijdte van het begrip samenwerkende groep is. Uit pagina 1 van de artikelsgewijze toelichting blijkt dat of er sprake is van een samenwerkende groep, afhankelijk is van feiten en omstandigheden en dus ook afhankelijk is van de omstandigheden van het individuele geval. Naar de mening van het RB is deze omschrijving onvoldoende duidelijk. Het RB pleit er daarom voor om het begrip 'samenwerkende groep' te definiëren/omschrijven. Een niet duidelijk gedefinieerd begrip zorgt ervoor dat de rechtszekerheid van belastingplichtigen in het gedrang komt. Immers, de afwezigheid van een definitie maakt het voor de Belastingdienst eenvoudiger om in voorkomend geval te stellen dat er sprake is van een samenwerkende groep. Ter voorkoming van een gerechtelijke procedure zal een belastingplichtige dit vervolgens toch moeten ontkrachten. Het ontkrachten dat er sprake is van een samenwerkende groep wordt echter een (nagenoeg) onmogelijke opgave voor de belastingplichtige als niet duidelijk is wanneer er géén en wanneer er wél sprake is van een samenwerkende groep. Vervolgens zal de rechterlijke macht het begrip zelf moeten invullen, daar er geen definitie is. De rechtsonzekerheid die dit voor de Belastingdienst en voor belastingplichtigen met zich meebrengt, moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Het RB geeft dan ook in overweging om de Belastingdienst (eventueel op verzoek) bij voor bezwaar vatbare beschikking te laten besluiten of er sprake is van een samenwerkende groep. Het RB vreest dat volstrekt gangbare en legitieme MKB-structuren door de voorgestelde wijziging van

artikel 10a Vpb in het gedrang komen, bijvoorbeeld in het geval van structuren waarbij aandelen (indirect) worden gehouden door bloed- en aanverwanten.

In de ‘artikelsgewijze toelichting’ op pagina 2, wordt aangegeven dat in de daar vermelde omstandigheden *in ieder geval* sprake is van een samenwerkende groep. De omstandigheden zijn:

- materiële zeggenschap over de investering en het gezamenlijke belang in de overgenomen vennootschap berust bij een coördinerende (rechts)persoon
- elke aandeelhouder verschaft onder min of meer vergelijkbare voorwaarden en in min of meer dezelfde verhouding eigen vermogen en (risicovolle) leningen

Het RB wijst erop dat onduidelijk is wat nu het gevolg is als bijvoorbeeld niet kan worden gesproken van één van deze omstandigheden? Met andere woorden, zijn dit cumulatieve voorwaarden of niet? Het RB raadt aan om ook hier meer duidelijkheid over te geven zodat zowel voor de Belastingdienst als voor belastingplichtigen voldoende duidelijkheid bestaat, waardoor gerechtelijke procedures kunnen worden voorkomen. Het RB merkt in het kader van de ‘samenwerkende groep’ op dat niet duidelijk is hoe moet worden omgegaan met een aandeelhoudersovereenkomst en raadt aan ook hier aandacht aan te besteden.

Overgangsrecht

Het RB constateert dat de nieuwe regels directe werking hebben, met andere woorden, de nieuwe regels kennen geen overgangsrecht voor bestaande structuren. Het RB geeft in overweging om juist wél overgangsrecht op te nemen zodat belastingplichtigen de tijd en mogelijkheid krijgen om eventuele gevoeligheden in structuren (in overleg met de Belastingdienst) aan te passen. Zie ook het interview met Jan van de Streek, geplaatst in Het Register in oktober 2012, waarin hij aangeeft dat als de wetgever nieuwe regels introduceert omdat er ‘fouten’ in een bestaande regeling worden geconstateerd, die nieuwe regels enkel voor nieuwe gevallen zouden moeten gelden. Dit artikel wordt als bijlage toegevoegd.

Regels niet geschreven voor het MKB

Het RB wijst voorts op het artikel ‘Wetsvoorstel Vpb-light voor het mkb 2016’ van Jan van de Streek, geplaatst in Het Register in augustus 2015. Dit artikel wordt als bijlage toegevoegd. In dat artikel

pleitte hij voor een vennootschapsbelasting waarin drempels worden ingevoerd om het MKB te ontzien. Het RB omarmt dit pleidooi. Van de Streek gaf daarover in het eerder genoemde interview nog terecht aan dat diverse regelingen in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 weliswaar zijn gericht op het tegengaan van misbruik, welke volgens de voormalige staatssecretaris van Financiën door multinationals worden veroorzaakt. Echter het MKB raakt hier ook door verstrikt. Het RB pleit er daarom voor om het MKB te ontzien bij de introductie van diverse regelingen die vooral gericht zijn op het tegengaan van misbruik door multinationals. Zo ook bij de aanpassing van artikel 10a Vpb.

Artikel 15ad Vpb

Materieel terugwerkende kracht

In het ter consultatie voorgelegde concept is aangegeven dat er geen overgangsrecht geldt waardoor alle bestaande structuren te maken krijgen met de nieuwe regels. Tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel Belastingplan 2012 is toegezegd dat gebruik kan worden gemaakt van overgangsrecht, als een vóór 15 november 2011 tot stand gekomen fiscale eenheid (met een overnameschuld) op een later tijdstip wordt opgenomen in een nieuwe (grotere) fiscale eenheid, waarbij een andere maatschappij dan in de oorspronkelijke fiscale eenheid als moedermaatschappij gaat fungeren. Op basis van het voorgestelde artikel XXXVIII, vierde lid, van het Belastingplan 2012 is het overgangsrecht in deze laatste situatie vanaf 1 januari 2017 niet meer van toepassing voor fiscale eenheden die ná 14 november 2011 deel zijn gaan uitmaken van een andere fiscale eenheid. Volgens het RB leidt dit tot materieel terugwerkende kracht. Het RB vraagt om een nadere toelichting.

In de voorgestelde wijziging van het overgangsrecht wordt als nieuw criterium ingevoerd dat de fiscale eenheid deel is gaan uitmaken van een andere fiscale eenheid. Het RB vraagt zich in dit kader af in welke situaties sprake is van een 'andere fiscale eenheid'. Leidt bijvoorbeeld het afsplitsen van een deel van de bestaande overnameholding tot het verlies van het overgangsrecht?

Deze reactie is opgesteld door de Commissie Wetsvoorstellen van het Register Belastingadviseurs. In het bijzonder hebben hieraan bijgedragen mr. J.R. Bakker RB, mr. P.H.J. Furer RB, drs. F.M.A.M. van Merrienboer RB, mr. K. Paap RB, mr. A.T. Pahladsingh RB en mr. drs. B.F. Schuver RB.

Indien u vragen en/of opmerkingen heeft naar aanleiding van deze reactie, dan kunt u contact opnemen met mr. A.T. Pahladsingh via apahladsingh@rb.nl of 0345-547000.

Culemborg, 15 juli 2016

Universitair docent Jan van de Streek

'Tijd is rijp voor Vpb-light'

Door de komst van de flex-bv is de tijd nu al rijp voor de invoering van de Vpb-light. Maar als er over vijf jaar een Europese belasting bestaat voor multinationals en de Nederlandse Vpb alleen nog geldt voor het mkb, kan de Vpb ook eenvoudig worden verlicht. Dat zou nu trouwens ook al kunnen door vrijstellingen te verlenen, zegt universitair docent Jan van de Streek.

Door Lex van Almelo

Kunt u uw studenten de vennootschapsbelasting nog wel uitleggen?

'Je wilt studenten de structuur, het systeem bijbrengen, zodat zij het doorzien en niet op detailniveau alles uit hun hoofd hoeven te leren. Helaas raken zij vaak de weg kwijt omdat er geen systeem in zit. Daarom werkt deze aanpak het best...'

Van de Streek houdt een boek omhoog. 'Dit boek heb ik onlangs geschreven en er zijn nu al 350 exemplaren van verkocht. Binnenkort verschijnt de tweede druk: *Casuïstiek vennootschapsbelasting* heet het. Geen hoofdlijnen of het systeem van, maar uitleg aan de hand van praktijkgevallen. Advocaat-generaal bij de Hoge Raad Wattel noemt de Vpb casuïstische wetgeving. Het is stapel op stapel, een chaotisch gebouw, waarin je geen systeem meer kunt ontdekken.'

Lastig voor studenten, maar ook voor belastingadviseurs?

'Zeker. Je blijft als belastingadviseur een leven lang student.'

En kan de Belastingdienst het spoor nog wel volgen?

'Onlangs deed de Groningse hoogleraar Belastingrecht Bart van Zadelhoff in het Weekblad voor Fiscaal Recht een oproep aan de Belastingdienst om weer eens goede mensen aan te nemen. Op het gebied van de vennootschapsbelasting zal daar extra behoefte aan zijn als de Belastingdienst straks twee stelsels in de lucht moet houden: de huidige vennootschapsbelasting en het Europese kader.'

Op dat Europese kader komen we straks terug als u het goed vindt. Hoe is de vennootschapsbelasting zo ingewikkeld geworden?

'Bij de behandeling van het Belastingplan 2012 zei de staatssecretaris van Financiën dat het door de grote multinationals komt. Om te voorkomen dat zij de truendoos opentrekken om te profiteren van het meest gunstige belastingstelsel, zit de wetgeving vol met antimisbruikbepalingen. De bepalingen zijn niet robuust, de fiscus plaatst er alleen maar prikkeldraad mee waarin ook het mkb verstrikt raakt.'

Tax holiday

'De vennootschapsbelasting zit vol met rookgordijnen en mistige bepalingen. Dat is tot op zekere hoogte nodig. Want als je nadrukkelijk zegt: "dit is wel ontwijking en dat niet", gaat een leger van belastingadviseurs op de grens zitten. Maar ik vind dat de wetgever heldere regels moet creëren. Als je dan mis zit, moet de schatkist maar bloeden. Daarna kan de wetgeving worden aangepast voor nieuwe gevallen.'

Adviseurs vinden vaagheden toch ook niet erg, omdat ze ervan leven?

'Dat is waar, ja. Maar het mkb lijdt eronder. Daarom pleit ik voor een Vpb-light. Sinds begin dit jaar is er al een soort Vpb-light voor stichtingen en verenigingen: elke stichting en vereniging die winst maakt, is vrijgesteld voor zover de winst lager is dan 15 mille.'

Zou je dat moeten doortrekken naar het mkb?

‘Je kunt de vennootschapsbelasting voor het mkb versoepelen door voor de meest ingewikkelde bepalingen franchises in te voeren. Dat heeft de wetgever al gedaan bij de renteaftrekbeperkingen. Ik zou nog verder willen gaan en het mkb bijvoorbeeld ook vrijwaren van de winstsplitsingsregels bij de fiscale eenheid, van de maatregelen tegen de handel in verlies-bv's en van de beperking van de verliesverrekening bij holdings. Dat kan eenvoudig door in de wet op te nemen dat deze bepalingen pas van toepassing zijn bij een verlies van bijvoorbeeld 1 of 2 miljoen euro.’

Of het mkb de eerste vijf jaar vrijstellen van Vpb?

‘Dat vind ik té light, dat is meer een *tax holiday*. Het fiscale groepsbegrip is een veelkoppig monster met veel antimisbruikbepalingen. Multinationals kunnen ervoor zorgen dat zij net wel of net geen groep vormen. Het fiscale groepsbegrip is overigens niet alleen van belang voor antimisbruikbepalingen. Zo is in een fiscale groep de afschrijving op vastgoed beperkt tot slechts 50% van de WOZ-waarde. Als er tussen de holding en de werkmaatschappij geen groepsrelatie is, mag je nog minder afschrijven. Omdat het groepsbegrip zo vaag is, weet je in joint-ventureverhoudingen in het mkb vaak niet tot welk bedrag je mag afschrijven.’

Maar als je het groepsbegrip verduidelijkt voor het mkb, gaan die ondernemingen en hun adviseurs toch precies op de rand zitten?

‘Jawel. Maar wat geeft dat? Dan hebben ze maar eens een voordeeltje in het mkb. Moeten we daar nu antimisbruikbepalingen op zetten? Dat is schieten met een kanon op een mug, want de schatkist gaat er echt niet van leeglopen.’

Transparantie

Hoe kun je de Vpb verder verlichten?

‘De winstsplitsingsregeling bij de fiscale eenheid is een hoofdpijndossier, ook voor adviseurs. Het leidt tot heel veel administratieve rompslomp, omdat het voor een klein bedrijf heel lastig te berekenen is hoe hoog de winst is waarmee je het voorvoegingsverlies mag verrekenen. De staatssecretaris heeft de kritiek hierop proberen te sussen. Hij zei dat je in de praktijk wel een deeltje kunt sluiten met de inspecteur dat je die winst op grond van een grove verdeelsleutel mag berekenen. Dat geeft al aan dat het een probleem is. Daarom vind ik dat je in het mkb de verliezen gewoon moet kunnen verrekenen zonder dat je de winst hoeft te splitsen.’

Dat gaat goed zo, wat kunnen we nog meer doen?

‘Kleine bv's, waarbij de aandelen in handen zijn van de directie, fiscaal transparant maken. Nu kiezen ondernemers vaak uit fiscale overwegingen voor een eenmanszaak, een vennootschap onder firma of een bv. Door IB te heffen bij de aandeelhouders, maak je de belasting rechtsvormneutraal en kunnen de ondernemers bijvoorbeeld omwille van de aansprakelijkheidsbeperking kiezen voor de bv, zonder hun ondernemersfaciliteiten te verliezen. Het voordeel hiervan is bovendien dat de ingewikkelde gebruikelijkloonregeling en terbeschikkingstellingsregeling kunnen vervallen.’

Waarom komt u daar nu pas mee?

‘Het idee is heel oud. Hoogleraar Belastingrecht Jaap Zwemmer kwam er al mee in 1978 en Rob Cornelisse in 2001. Dat ik er nu opnieuw over begin, is ingegeven door de vereenvoudiging en flexibilisering van het bv-recht. De flex-bv wordt meer gericht op aandeelhouders die aan de knoppen willen zitten en daarom zou het fiscale recht dat ook moeten doen. Zwemmer voorspelde overigens dat de invoering binnen vijf jaar een feit zou zijn.’

Waarom is het nog niet gebeurd?

‘In de Eerste Kamer heeft de VVD enige tijd terug vragen gesteld over mijn idee van optionele fiscale transparantie bij de flex-bv. De staatssecretaris antwoordde dat dit indruist tegen de civielrechtelijke structuur van de bv. Maar het doel van fiscale transparantie is nu juist af te wijken van het civiele recht en de belastingheffing aan te passen aan de economische werkelijkheid.’

Twee stelsels

Straks moet de Belastingdienst de huidige vennootschapsbelasting en het Europese kader in de lucht houden, zei u net.

Hoe zit dat?

‘De Europese Commissie heeft begin 2011 een voorstel gelanceerd voor een *Common Consolidated Corporate Tax Base*, ofwel de CCCTB. Dit is een gemeenschappelijk kader voor belastingheffing bij ondernemingen die hiervoor kiezen. Maar als het aan het Europees Parlement ligt, wordt het Europese belastingstelsel twee jaar na de inwerkingtreding verplicht voor Europese vennootschappen en na vijf jaar voor multinationals. Voor kleine en middelgrote ondernemingen, ongeacht of die grensoverschrijdend werken, blijft het een optie. Dat betekent de facto dat de Nederlandse vennootschapsbelasting alleen nog geldt voor het mkb. En dat daarom veel antimisbruikbepalingen kunnen verdwijnen.’

Maar gaat dat ook gebeuren?

‘De Nederlandse regering is tegenstander van de CCCTB, maar dat verzet valt niet vol te houden. Formeel moet de Europese Raad van Ministers het voorstel unaniem goedkeuren. Maar als dat niet gebeurt en negen landen de CCCTB toch invoeren, zal Nederland snel volgen omdat we het moeten kunnen aanbieden aan het internationale bedrijfsleven.’

‘Wanneer bedrijven hier alleen om fiscale redenen zitten en dan uit Nederland vertrekken, hoef je daar geen traan om te laten’

Dr. J.L. (Jan) van de Streek

1976	Geboren te Amersfoort
1994	Propedeuse commerciële economie HBO
2002	Doctoraal Fiscale economie en Bedrijfseconomie EUR
	Doctoraal Fiscaal Recht UL
2003 - heden	Bureau Vaktechniek Ernst & Young
2003 - heden	Universitair docent Belastingrecht UvA
2008	Omzetting van rechtspersonen, promotie UvA
2010 - heden	Redactie Cursus Belastingrecht Vennootschapsbelasting
2012	Studieboek Casuïstiek Vennootschapsbelasting

Waarom zou een onderneming kiezen voor de CCCTB als dat niet verplicht is?

‘Een van de grote voordelen is dat je grensoverschrijdend verliezen kunt verrekenen en verlost bent van *transfer pricing*. Dat laatste scheelt enorm in de administratieve lasten.’

Stabiliteit

‘Formeel is de doelstelling van de CCCTB harmonisatie. Maar er is een doelstelling bijgekomen: budgettaire stabiliteit. Er is nu een *rat race* van gunstige fiscale voorzieningen voor ondernemingen. Aan die belastingconcurrentie wil de Europese Commissie een einde maken, zodat er alleen nog wordt geconcentreerd op belastingtarief.’

Verliezen we dan geen ondernemingen aan het buitenland?

‘Dat zou kunnen. Maar wanneer bedrijven hier alleen om fiscale redenen zitten, zoals doorstroomvennootschappen, en dan uit Nederland vertrekken, hoeft je daar geen traan om te laten.’

Welk kabinet is het gunstigst voor de invoering van de Vpb-light?

‘Ik zou het niet weten. Maar ik weet wel dat er smeergeld bij moet als je de Vpb-light wilt invoeren, want het kan heel moeilijk budgettair neutraal. Of er nu een partij is die daarvoor ruimte wil maken in het mkb, weet ik niet.’

De VVD toch? Staatssecretaris van Financiën Frans Weekers zei kort nadat hij in 2010 aantrad in Het Register dat hij de lasten voor het mkb wilde verlichten.

‘Maar over de vennootschapsbelasting zei hij nadien in de Kamer dat er nu behoefte is aan rust en duidelijkheid.’

Omwille van de duidelijkheid zou je toch juist de Vpb-light moeten invoeren?

‘Ja, maar Weekers bedoelt dat er geen onduidelijkheid mag ontstaan door nieuwe wetgeving.’

Dus die Vpb-light komt er niet?

‘Je kunt een afzonderlijk hoofdstuk in de wet invoeren met soepele regels voor het mkb, maar dan krijg je een afbakeningsprobleem: wat is nog mkb en wat niet? Je zou ook de facto een Vpb-light kunnen invoeren door een paar specifieke vrijstellingen voor het mkb te introduceren. Het nieuwe art. 15ad Wet Vpb biedt het mkb al een franchise van 1 miljoen euro. En zoals gezegd, kun je de winstsplitsingsregeling bijvoorbeeld pas gaan toepassen bij een compensabel verlies van boven de 2 miljoen euro.’

Beauty

Vergeef ons de associatie, maar lijkt de Vpb niet een beetje op de onduidelijkheid over de nieuwe snelheidsmaxima?

‘Haha, de mkb’er weet inderdaad niet of hij te hard rijdt met de Vpb en of hij bekeurd wordt.’

Terwijl het een stuk eenvoudiger kan, zo leren de BES-eilanden.

‘Ja, de eilanden vormen nu drie Nederlandse gemeenten, maar ze kennen maar drie soorten directe belasting: inkomstenbelasting, vastgoedbelasting en opbrengstbelasting. Dat laatste is een belasting over wat je als onderneming uitkeert. De staatssecretaris vindt dat een beauty van een belastingstelsel. Maar in zijn eentje kan hij dat niet invoeren in de Europese Unie.’

Dus?

‘... moet hij kiezen voor de Vpb-light.’ <<<

Wetsvoorstel Vpb-light voor het mkb 2016

In het voorjaar van 2012 lanceerde ik het idee om binnen de vennootschapsbelasting een verlicht regime voor mkb-ondernemingen te creëren.¹ Dit om het mkb te vrijwaren van onnodig ingewikkelde regels. Die ingewikkeldheid wordt niet alleen veroorzaakt doordat het heffingsobject – de winst – naar zijn aard ongrijpbare trekken vertoont, maar is ook een gevolg van de vele antimisbruikbepalingen en inflexibele regels die het mkb onbedoeld in de weg zitten. In deze bijdrage doe ik een aantal concrete voorstellen voor versoepelingen in de vennootschapsbelasting ten behoeve van het mkb.

Jan van de Streek
Prof. dr. J.L. van de Streek is hoogleraar fiscaal concernrecht aan de Universiteit van Amsterdam en tevens werkzaam bij Loyens & Loeff NV

Het idee van een Vpb-light heeft intussen bijval gekregen van onder anderen collega Leo Stevens² en het Register Belastingadviseurs.³ Ik heb de indruk dat er een breed draagvlak voor is.⁴ Hoewel aan het begin van de zomer de onderhandelingen over een nieuw belastingstelsel in Den Haag zijn geklapt, roep ik de politiek op om het idee als onderdeel van de vereenvoudigingsagenda in wetgeving om te zetten. Het liefst al met ingang van 2016. Vandaar dat ik thans zelf de handschoen oppak en het idee van een Vpb-light in deze bijdrage nader uitwerk. Daarmee hoop ik te laten zien dat voor een Vpb-light helemaal geen stelselherziening nodig is. Met een paar eenvoudige ingrepen is een light-regime zo geregeld.

Vpb-light in welke vorm?

De beste manier waarop een Vpb-light voor het mkb kan worden vormgegeven, is mijns inziens door middel van zogenoemde franchises. Dat betekent concreet dat een antimisbruikbepaling buiten toepassing wordt gelaten tot een bepaald bedrag, dan wel dat een inflexibele regel wordt 'geflexibiliseerd' tot een bepaald bedrag. Op die manier wordt het mkb materieel gevrijwaard van de toepassing van de antimisbruikbepaling of inflexibele regel. In feite werkt de fiscale wetgever al met zulke franchises in de sfeer van de vennootschapsbelasting. Ik noem:

- de (ingewikkelde) aftrekbeperking voor bovenmatige deelnemingsrente, die pas van toepassing is voor zover die rente het bedrag van € 750.000 te boven gaat;
- de (ingewikkelde) aftrekbeperking voor overname-

rente, die pas van toepassing is voor zover die rente meer bedraagt dan € 1.000.000;

- de forfaitaire vaststelling van de winst die in aanmerking komt voor het innovatieboxtarief van 5% tot maximaal € 25.000. Hierdoor hoeft het mkb niet de ingewikkelde 'afpelmethode' toe te passen.

Het voordeel van het werken met dergelijke franchises is dat het mkb niet op een formele wijze hoeft te worden afgebakend aan de hand van bijvoorbeeld de hoogte van de omzet, het aantal personeelsleden en/of de waarde van de activa, zoals het geval is in het jaarrekeningenrecht.⁵ Een ander voordeel van het werken met franchises is dat zich geen problemen voordoen op Europees-rechtelijk vlak. Zo zou een Vpb-light waarin het mkb op een formele – lees: selectieve – wijze is afgebakend, de vraag kunnen oproepen of sprake is van verboden staatssteun in de zin van art. 107 EU-Werkingsverdrag. Van staatssteun is geen sprake als wordt gewerkt met franchises. Die franchises zijn zogenoemde horizontale

De beste manier waarop een Vpb-light voor het mkb kan worden vormgegeven, is mijns inziens door middel van franchises

maatregelen waarvoor zowel het mkb als het grootbedrijf in aanmerking kan komen. Hier doet niet aan af dat het belang van de franchises voor het mkb relatief gezien veel groter is. Ik illustreer dit aan de hand van een voorbeeld.

Voorbeeld

Stel dat een ingewikkelde bepaling in de Wet Vpb 1969 die de verliesverrekening aan banden legt, buiten toepassing wordt verklaard voor een verlies tot € 2 miljoen (franchise). Zowel het grootbedrijf als het mkb kan hiervan profiteren, omdat de beperking pas van toepassing is voor zover het verlies uitstijgt boven de 2 miljoen. Voor het mkb zal dit in veel gevallen betekenen dat het in het geheel niet met de ingewikkelde bepaling te maken krijgt.

Het voorbeeld laat bovendien zien dat het van belang is om de franchises te laten aanknopen bij een duidelijke parameter (in dit geval het verlies). De franchise werkt dan als een 'quick scan' op grond waarvan het in één oogopslag duidelijk is dat een ingewikkelde bepaling niet van toepassing is.

Franchises voor welke regelingen?

Voor de vraag welke fiscale regelingen bij uitstek in aanmerking komen voor een mkb-franchise, kan te rade worden gegaan bij economisch onderzoek.⁶ Vaak wordt een fiscaal gunstiger behandeling van mkb-bedrijven ingegeven door hun belang voor de economie in termen van waardecreatie, het stimuleren van concurrentie en het creëren van werkgelegenheid. Uit economisch onderzoek blijkt echter dat er twee meer specifieke valide redenen zijn om het mkb fiscaal gunstig(er) te behandelen, te weten:

1. *het verlagen van administratieve lasten.* Deze lasten treffen het mkb zwaarder dan het grootbedrijf;
2. *het wegnemen van de asymmetrie tussen winsten en verliezen.* Verliezen trekken een zwaardere wissel op mkb-ondernemingen dan op het grootbedrijf. Dit zou in het bijzonder gelden voor risicovolle start-ups.

Concrete voorstellen

Om de hiervoor genoemde twee redenen beveel ik aan om mkb-franchises in te voeren bij regelingen in de vennootschapsbelasting die de verrekening van verliezen met winsten beperken en tevens administratief zeer bewerkelijk zijn. Dat resulteert in de volgende concrete voorstellen.

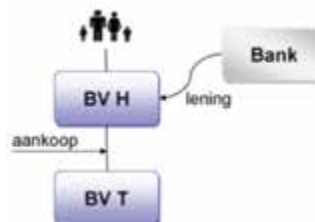
Houdsterverliezen

Op grond van de houdsterverliesregeling in de vennootschapsbelasting zijn verliezen van houdstermaatschappijen slechts verrekenbaar met door diezelfde houdstermaatschappij gemaakte winst.⁷ Het probleem is dat de verliezen niet verrekenbaar zijn met winst uit ondernemingsactiviteiten. Zodra een houdstermaatschappij namelijk ondernemingsactiviteiten zou opstarten, verliest ze haar fiscale status als houdstervervennootschap en wordt de verliesverrekening geblokkeerd.

In de praktijk valt veelal niet te ontkomen aan het ontstaan van een houdsterverlies. Zo ontstaat het vaak automatisch na een bedrijfsovername als gevolg van de aftrek van de financieringslasten.⁸

Voorbeeld

Een familie koopt via familievennootschap BV H alle aandelen in vennootschap BV T. BV H leent de koopsom deels van de bank.

Hoewel BV H volgens de commerciële jaarrekening winst maakt, lijdt ze fiscaal een verlies dat vooral bestaat uit de betaalde bankrente. Het door BV H ontvangen dividend van BV T valt namelijk onder de deelnemingsvrijstelling. Het is de familie niet toegestaan om via BV H rechtstreeks (overige en/of nieuwe) ondernemingsactiviteiten te ontplooiën om het houdsterverlies te compenseren.

Om het mkb te vrijwaren van de houdsterverliesregeling verdient het aanbeveling om deze regeling pas vanaf een bepaald bedrag, bijvoorbeeld € 750.000, toe te passen op een in een jaar geleden houdsterverlies. Een dergelijke mkb-franchise doet geenszins afbreuk aan de ratio van de houdsterverliesregeling, die immers vooral in het leven is geroepen om het zogenoemde Bosal-lek in budgettaire zin te dempen. Op grond van het Bosal-arrest van het Europese Hof van Justitie kregen Nederlandse holdingmaatschappijen recht op de aftrek van de financieringslasten die verband hielden met hun buitenlandse deelnemingen.⁹ De wetgever was bevreesd dat buitenlandse multinationals deze 'nieuwe' aftrekpost zouden benutten door winstgevende (Nederlandse) ondernemingsactiviteiten in hun Nederlandse holdingmaatschappijen onder te brengen (bijmengen). De regeling zit echter zo in elkaar dat elke houdstermaatschappij – ongeacht of ze heeft geprofiteerd van het Bosal-arrest en ongeacht of ze buitenlandse deelnemingen bezit – eronder valt. Er is mijns inziens dan ook alle reden om mkb-houdstermaatschappijen via een franchise uit te zonderen van de regeling.

Het verdient aanbeveling om de houdsterverliesregeling pas vanaf een bepaald bedrag toe te passen op een in een jaar geleden houdsterverlies

Het zou voor het mkb een welkome versoepeling zijn als verliesneming op een deelneming ook zonder liquidatie mogelijk wordt

Van belang is dat het buiten toepassing laten van de houdsterverliesregeling voor mkb-houdstervennootschappen niet de deur openzet naar een (ongewenste) handel in verlies-bv's. Als de aandelen in een (voormalige) houdstervennootschap worden verkocht, blokkeert de bestaande bepaling tegen handel in verlies-bv's automatisch de verrekening van de verliezen.¹⁰ De nieuwe aandeelhouder kan dan ook niet profiteren van de compensabele verliezen.

Deelnemingsverliezen

Voor de vennootschapsbelasting is een verlies op een deelneming pas aftrekbaar als de deelneming wordt geliquideerd.¹¹ Het behoeft geen betoog dat hiervan een fiscale prikkel uitgaat om tot liquidatie van een in economisch zwaar weer verkerende deelneming over te gaan, terwijl los van de fiscaliteit de keuze op een doorstart zou zijn gevallen.¹² Bovendien ontmoedigt de liquidatieverliesregeling een beslissing om de – naar verwachting

– wél levensvatbare activiteiten uit de deelneming te lichten en elders binnen het concern onder te brengen. Bij voorzetting van een (klein) deel van de activiteiten binnen het concern is het liquidatieverlies namelijk in zijn geheel niet aftrekbaar.

Voorbeeld

Een familie houdt via holdingvennootschap BV H de aandelen in BV D, die op haar beurt alle aandelen houdt in BV KD. Deze kleindochtervennootschap verkeert in economisch zwaar weer en de verliezen stapelen zich op.

De verliezen van BV KD kunnen niet worden verrekend met de door BV D behaalde winsten. Verliesneming door BV D is pas toegestaan bij liquidatie van BV KD. Daarbij is het niet toegestaan dat een deel van de activiteiten een doorstart beleeft bij BV D of BV H.

Het zou voor het mkb een welkome versoepeling zijn als verliesneming op een deelneming ook zonder liquidatie mogelijk wordt. Daarbij zijn verschillende varianten denkbaar.¹³ In het licht van het creëren van een Vpb-light voor het mkb door middel van franchises valt te overwegen om waardedalingen tot een bepaald bedrag, bijvoorbeeld € 5 miljoen, aftrekbaar te maken. Het moet

dan gaan om een duurzame daling van de bedrijfswaarde van de deelneming. Door aan te sluiten bij het bekende bedrijfswaardebegrip is gewaarborgd dat pas op de deelneming kan worden afgewaardeerd als zowel de verkoopwaarde van de deelneming als de waarde voor het gehele concern bij het aanhouden van deelneming onder de kostprijs is gezakt.¹⁴ Als de deelneming later, bijvoorbeeld vanwege een doorstart, weer in waarde stijgt, dient deze afwaardering uiteraard te worden teruggenomen.

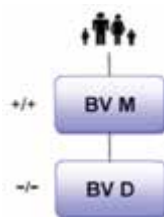
De introductie van een dergelijke verliesnemingsmogelijkheid is tevens de oplossing voor de – met name voor het mkb wel zeer ongelukkig uitgekakte – jurisprudentie van de afgelopen jaren over de onzakelijke geldlening.¹⁵ Als gevolg daarvan kan het afwaarderingsverlies op een geldlening die een moedervernootschap aan haar deelneming verstrekt, veelal pas bij liquidatie van de deelneming in aftrek worden gebracht. Waarbij dan uiteraard ook aan alle voorwaarden van de liquidatieverliesregeling moet zijn voldaan.¹⁶ Een te introduceren afwaarderingsmogelijkheid op deelnemingen zou dan ook logischerwijs de waardedalingen van onzakelijke geldleningen moeten omvatten.

Winstsplittingsregels

Als een verliesgevende dochtermaatschappij wordt opgenomen in een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting, staan de winstsplittingsregels in de weg aan de verrekening van de bestaande compensabele verliezen van de dochtermaatschappij met de winst van de hele fiscale eenheid.¹⁷ Ten behoeve van de verliesverrekening dient de winst van de fiscale eenheid namelijk (alsnog) te worden gesplitst. Alleen het deel van de fiscale-eenheidswinst waarvoor de dochtermaatschappij verantwoordelijk is, kan worden afgezet tegen de compensabele verliezen van de dochtermaatschappij. Dit staat ook wel bekend als enkelsporige verliesverrekening van voorvoegingsverliezen.

Voorbeeld

Een familie houdt alle aandelen in BV M, die op haar beurt alle aandelen houdt in BV D. BV M drijft een winstgevende onderneming, terwijl BV D verliezen heeft moeten incasseren. Vervolgens wordt BV D opgenomen in een fiscale eenheid met BV M.

BV D kan alleen de verliezen die ze na de totstandkoming van de fiscale eenheid lijdt, verrekenen met winsten van BV M. De verliezen die BV D voordien heeft moeten incasseren, zijn slechts 'enkelsporig' verrekenbaar, dat wil zeggen met de aan BV D toerekenbare fiscale-eenheidswinst. Als de onderneming van BV D niet weet op te krabben, is die toerekenbare winst nihil en gaan die verliezen van BV D verloren. In het scenario waarin het lukt om BV D weer winstgevend te maken, wordt aangelopen tegen de administratief zeer bewerkelijke winstsplittingsregels.

Het verdient mijns inziens aanbeveling om mkb-concerns de mogelijkheid te geven om openstaande verliezen flexibeler te verrekenen met toekomstige winsten. Binnen het concern openstaande verliezen treffen het mkb immers zwaarder dan het grootbedrijf. Concreet valt te overwegen om de winstsplittingsregels achterwege te laten ter verrekening van een fiscaal compensabel verlies tot een bepaalde omvang, bijvoorbeeld € 5 miljoen. De winst van de fiscale eenheid kan dan tot dat bedrag volledig worden benut voor de verrekening van de verliezen die de maatschappijen voorafgaand aan de toetreding tot de fiscale eenheid hebben geleden. Een vergelijkbare versoepeling kan worden doorgevoerd bij de winstsplittingsregels die gelden na een bedrijfsfusie, (af)splitsing en juridische fusie. Daar pakken de winstsplittingsregels nog ingewikkelder uit omdat binnen één vennootschap onderscheid moet worden gemaakt tussen de verschillende (gefuseerde) ondernemingen. Van belang is dat met het uitschakelen van de winstsplittingsregels niet de handel in verliezen mogelijk wordt gemaakt. Daartegen waakt immers nog steeds een bijzondere bepaling in de vennootschapsbelasting.¹⁸ Het is in het bovenstaande voorbeeld dus niet zo dat BV M alle aandelen in een lege vennootschap kan kopen om vervolgens de verliezen van die lege vennootschap tot een bedrag van € 5 miljoen te verrekenen met de eigen winst.

Deelnemingsvrijstelling voor investeringen in mkb-bedrijven

Dividenden die een moedervernootschap ontvangt van haar dochtervennootschap zijn alleen vrijgesteld als het aandelenbelang in de dochter minimaal 5% is.¹⁹ Hetzelfde geldt voor een door de moedervernootschap behaalde verkoopwinst op de aandelen in de dochter. Op aandelenbelangen kleiner dan 5% is de deelnemingsvrijstelling niet van toepassing. Deze bezitseis belemmert het mkb om risicodragend kapitaal aan te trekken in de vorm van relatief kleine participaties.

Voorbeeld

Een familie investeert via een eigen investeringsvehikel (BV H) in allerlei ondernemingen, waaronder een veelbelovende 'start-up' vennootschap (BV D).

Als de kapitaalinjectie in de start-up uitmondt in een kleiner aandelenbelang dan 5%, is de deelnemingsvrijstelling niet van toepassing. Dat betekent dat de investeringsvennootschap (BV H) wordt geconfronteerd met heffing van vennootschapsbelasting over het rendement op de aandelen in de start-up. Deze heffing komt bovenop de vennootschapsbelasting die de start-up zelf heeft betaald over de behaalde winst.

Het verdient mijns inziens overweging om de economisch dubbele belastingheffing over winsten weg te nemen bij kleine investeringen in mkb-bedrijven. Dit kan

De deelnemingsvrijstelling zou mede van toepassing moeten worden verklaard op aandelenbelangen van minder dan 5% die een bepaalde kostprijs niet te boven gaan

eenvoudig worden vormgegeven door de deelnemingsvrijstelling mede van toepassing te verklaren op aandelenbelangen van minder dan 5% die een bepaalde kostprijs niet te boven gaan, bijvoorbeeld € 1 miljoen (mkb-deelneming).²⁰ Door daarnaast aan zo'n mkb-deelneming een minimale bezitsperiode als voorwaarde te verbinden, bijvoorbeeld drie jaar, wordt voorkomen dat reguliere beleggingsfondsen, banken, verzekeraars en privébeleggingsvennootschappen (die beleggen in beurs aandelen) ten onrechte van de vrijstelling zouden profiteren. Bovendien worden zo lange(re) bezitsperiodes gestimuleerd.

Conclusie

Met een paar eenvoudige ingrepen kan de vennootschapsbelasting voor mkb-bedrijven een stuk makkelijker worden gemaakt. Economisch onderzoek wijst erop dat bij de selectie van de ingrepen bij uitstek moet worden gekeken naar regelingen die administratief bewerkelijk zijn en regelingen die asymmetrie tussen winsten en verliezen veroorzaken. Om die reden bestaat het door mij in deze bijdrage geschetste pakket aan maatregelen uit mkb-versoepelingen van de volgende regelingen:

- houdsterverliesregeling;
- liquidatieverliesregeling; en
- winstplitsingsregels.

De versoepeling voor het mkb kan het beste worden vormgegeven door middel van franchises. Een dergelijke aanpak sluit mooi aan bij de andere reeds in de Wet Vpb 1969 opgenomen mkb-franchises. <<<

Noten

- 1 J.L. van de Streek, Proefballonnen voor de toekomst van de vennootschapsbelasting, Weekblad Fiscaal Recht, 2012/329. Het betreft een position paper ten behoeve van een bijeenkomst over de toekomst van de vennootschapsbelasting; zie voor een verslag A.S.G. Kamminga, WFR Fiscaal Café over toekomst vennootschapsbelasting: 'Ik ben geprikkeld, ik heb visioenen gekregen', Weekblad Fiscaal Recht, 2012/320.
- 2 Zie L.G.M. Stevens in zijn in 2014 gehouden 'Willem Drees-lezing', getiteld 'Bouwen aan een rechtvaardig, effectief en eenvoudig belastingstelsel', te vinden op http://wimdreesstichting.nl/page/downloads/TvOF_2014_1_3.pdf.
- 3 Zie de brieven van 17 april en 13 mei 2013 van de Commissie Wetsvoorstellen van het Register Belastingadviseurs aan de minister van Financiën (beschikbaar via www.rb.nl onder het tabblad 'Wetscommentaren').
- 4 Ik wijs ook nog op F.M.A.M. van Merrienboer die in zijn column in het meest recente Oud/Nieuw-nummer van Vakstudie Nieuws pleit voor een Vpb-light (V-N 2015/1.0).
- 5 In het jaarrekeningenrecht mag het mkb volstaan met het opstellen en publiceren van een vereenvoudigde jaarrekening; zie art. 2:386 en art. 2:397 BW. Ook het structuurregime kent uitzonderingen voor het mkb; zie art. 2:153 en art. 2:263 BW.
- 6 Zie Claire Crawford and Judith Freedman, Small Business Taxation, in: Dimensions of tax design (The Mirrlees Review), Oxford University Press, 2011, Chapter 11, blz. 1076-1086. In deze voorstudie van de Engelse 'Mirrlees Review' – een onderzoek naar hoe een goed belastingstelsel er zou moeten uitzien in de 21e eeuw – worden verschillende economische onderzoeken samengevat.
- 7 Art. 20, lid 4 t/m 6 Wet Vpb 1969.
- 8 Via het vormen van een fiscale eenheid kan worden voorkomen dat een houdsterverlies ontstaat. Bovendien is dan de financieringsrente aftrekbaar van de na de overname behaalde winst van het overgenomen bedrijf. De vorming van een fiscale eenheid is evenwel niet altijd mogelijk. Zo is daarvoor een aandelenbezit van ten minste 95% in de dochtermaatschappij nodig en dient deze in Nederland te zijn gevestigd. Joint ventures en bedrijfsopvolgingssituaties vallen hierdoor vaak buiten de boot.
- 9 HvJ EU 18 september 2003, nr. C-168/01 (Bosal).
- 10 Art. 20a Wet Vpb 1969.
- 11 Art. 13d Wet Vpb 1969.
- 12 In de fiscaal-wetenschappelijke literatuur is hier meerdere malen op gewezen. Zie recent: A.W. Hofman, Hoog tijd voor modernisering van de liquidatieverliesregeling, Weekblad Fiscaal Recht, 20014/787.
- 13 Zie voor inspiratie op welke manieren de liquidatieverliesregeling kan worden aangepast: J.A.G. van der Geld, De deelnemingsvrijstelling, Fiscale Monografie nr. 20, Kluwer, Deventer, 2011, blz. 121-145.
- 14 De 'going-concernwaarde' van een deelneming kan bijvoorbeeld hoger zijn dan de verkoopwaarde vanwege synergetische effecten.
- 15 Zie voor een droevig stemmende opsomming van de gevolgen van deze jurisprudentie voor het mkb de aantekening van G. Opheikens in NTFR 2014/2422. Hij merkt onder andere op: 'Inspecteurs brengen het leerstuk standaard in stelling indien een gelieerde lening in waarde daalt en derhalve – ook – fiscaal wordt afgewaardeerd. Rechters geven inspecteurs standaard gelijk.'
- 16 HR 15 november 2011, nr. 10/05161, BNB 2012/38.
- 17 Zie art. 15ae en art. 15ah Wet Vpb 1969.
- 18 Zie art. 20a Wet Vpb 1969.
- 19 Zie art. 13 Wet Vpb 1969.
- 20 Tijdens de parlementaire behandeling van de Wet Werken aan winst is de omgekeerde vraag aan de orde gekomen: zou het 5%-criterium moeten worden losgelaten bij deelnemingen vanaf een absoluut bedrag (€ 1 miljoen)? De staatssecretaris wees deze suggestie onder meer af omdat het mkb er geen baat bij zou hebben. Zie Kamerstukken II, 2005-2006, 30 572, nr. 8, blz. 31-32.